63ste Jaargang No. 5055 DAGBLAD Zaterdag 8 Maart 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks. behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeverste... steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: L. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad ... 38

Reis van Truman uitgesteld

Hij kon niet naar het Caraibische gebied

Lie is kwaad; Franco lacht

Dooi in Zuid Nederland veroorzaakt overstromingen

TRUMAN WEER THUIS.

President Truman kwam weer naar Washington voor een dagje maar, want hij gaat weer op reis. Hij zag zich nu gep aatst voor de politiek, die men in moet nemen t.o.z. van Griekenland, en het congres wacht op zijn antwoord, want Marshall heeft het een zulk „trancendental probleem" genoemd, dat hij hierin het antwoord door Truman zelf wilde laten geven. Men kan helpen door het geven van gelden, materialen om zodoende de landen die lijden in Europa er boven op te helpen en ze te stijven in hun verzet tegen de druk van het communisme. Men kan ze helpen zonder zich verder in te laten met hun inwendige politieke aangelegenheden, terwijl het ook mogelijk is geheel niet tussen beide te komen. Gisterenavond kwam President Truman uit Mexico terug en morgen zal hij op weg gaan naar het Caraibische gebied, zodat de mensen van het congres nu antwoord verwachten. (Latere telegrammen melden dat zijn reis naar het Caraibische gebied is uitgesteld Red.) (Washington, (AP) 7.3).

REIS UITGESTELD.

Het Witte Huis deelt mede dat President Truman zijn reis naar het Caraibische gebied heeft uitgesteld in verband met de verdere politieke ontwikkelingen. De secretaris Charles Rosse die dit bekend maakte vertelde er niet bij wat voor ontwikkelingen er bedoeld zijn, al es wat Rosse kwijt wilde was, dat de trip naar het Caraibische gebied voor onbepaalde tijd is uitgesteld.

Toen men hem vroeg of dit verwikkelingen waren van internationale aard, dan wel binnenlandse antwoordde hij slechts, „de reis wordt uitgesteld van wege de verdere ontwikkelingen" kan halen (Londen, (AP) 7.3).

TAFT WEET HET.

De Senator Taft verklaarde, dat hij en andere leiders van het congres tegen Maandag op het Witte Huis verwacht worden om over de Griekse quaestie te spreken. Men had de vorige week reeds een conferentie, doch nu zijn er meer details bekend geworden en men zal meer leden van de beide partijen uitnodigen (Washington, (AP) 7.3).

LIE IS KWAAD OP FRANCO.

Uit een artikel van de „Herald Tribune" blijkt dat de secretaris van de Verenigde Landen zich kwaad maakt op Franco, daar hij de actie van de Verenigde Landen tegen hem de baas is. Er hebben nl. sinds men besloot geen gezanten meer in Madrid te vestigen, maar de helft van de leden van de Verenigde Landen aan dit verzoek gehoor gegeven (New York, (AP) 7.3).

LIE.

OVERSTROMINGEN IN LIMBURG.

Gisteren viel in Zuid Nederland de dooi in. Dit veroorzaakte grote overstromingen in de lager liggende gedeelten van Zuid Limburg.

Ook uit Duitsland worden overstromingen gemeld, alwaar de dooi ook in de Russische Zone is ingetreden. Het weerbericht uit den Bildt meldt een strenge vorst voor de ochtenduren van Zaterdag. (Aneta, 7.3).

ZONNEVLEKKEN.

Prof. J. S. Paraskevopouls heeft in Bloemfontein weer zonnevlekken waargenomen de vlekken zullen binnen twee dagen midden op de zon zitten. Men neemt dan ook verschillende magnetische storingen waar (Bloemfontein, (AP) 7.3).

OPGEHANGEN.

Men heeft in Polen drie Nazie-leiders opgehangen, die bij de de hoofdstad massa executies van de hoofdstad massa executeis van Poolse burgers gelasten (Warshau, (AP) 7.3).

GRIEKSE QUAESTIE.

President Truman had een conferentie met zijn cabinet over de Griekse quaestie. Journalisten, die de leden van het cabinet na afloop van de conferentie trachten uit te horen kregen te horen, dat de quaestie inderdaad te berde was gebracht, doch zij onthielden zich van verder details. Voor de zitting met het cabinet had de President reeds een onderhoud met Dean Acheson de staatssecretaris (Washington, (AP) 7.3).

PRESIDENT TRUMAN — Oost en West ..wachte op ..hem—

CHILI.

In Chili nam het gouvernement tijdelijk de Britse spoorwegen over daar reeds drie dagen door de arbeiders gestaakt wordt. Het gaat hier om een looncoaflict (Santiago, Chili, (AP) 7.3).

NIET AARDIG.

Wel ingelichte Hongaarse kringen deelden mede, dat de Sovjet Generaal in Hongarije verboden heeft het gister bekend geworden protest van Amerika in zake Hongarije bekend te maken. Men mag de nota van de Amerikaanse regering niet publiceren. Het waren directe orders van de Russische Generaal Survitidov. Het werd echter later door de Russen ontkend (Boedapest, (AP) 7.3).

GEEN MOTIE VAN VERTROUWEN.

Churchill en zijn partij diende geen motie in om te zien of de regering een motie van vertrouwen kan halen (Londen, (AP) 7.3).

MARSHALL.

Na zijn bezoek aan Parijs vloog Marshall weer verder **de reis gaat nu naar Berlijn. Latere** berichten melden zijn **aankomst** daar (Parijs, Berlijn, (AP) 7.3).

POLEN.

De Poolse regering beschuldigde, de Amerikaanse regering van een campagne tegen de huidige Poolse regering, iets wat de relaties verstroebeld. Men wijst op de ontvangst van de gezant van Polen (Warshau, (AP) 7.3).

KESSELRING.

Voor het militaire gerechtshof verklaarde Kesselring, dat hij de verantwoordelijkheid wil dragen, hij kon niet inzien dat men Von Mackensen aansprakelijk stelde. Het betreft hier de moord op 355 Italiaanse burgers (Venetië, (AP) 7.3).

JERUSALEM.

Men nam een paar personen gevangen onder verdenking van terroristische daden. Sinds de staat van beleg zijn er een 46 personen verdacht van terrorisme gearresteerd (Jerusalem, (AP) 7.3).

OVER HONGARIJE.

Men meent in diplomatieke kringen, dat Engeland zich aan zal sluiten bij het protest van Amerika in Moskou, waarbij men opkwam tegen het zich mengen in interne toestanden in Hongarije door de Russen (Londen, (AP) 7.3).

GEEN STAKING.

Aan het comité voor arbeid van de senaat deelde Lewis mede, dat hij op het ogenblik niet van plan is een staking uit te roepen, hij achtte de regering in staat de quaestie op te lossen (Washington, (AP) 7.3).

AANKOMST DER DIPLOMATEN.

Uit Moskou meldt men de aankomst der verschillende diplomaten. Men ruimde de sneeuw wat op in de straten van Moskou en gaf het gebouw waar de conferentie zal gehouden worden een verfje.

Bevin kwam per trein aan, ook Bidault reist per trein. Marshall verklaarde in Berlijn dat de tot standkoming van het pact van het hoogste belang is. (Moskou, (AP) 8.3).

het nieuws van vandaag

President Truman wilde eens wat uit speelvaren gaan op de Caraibische zee en was van plan wat vacantie te houden tot zo ongeveer 23 Maart, doch nu melden de telegrammen, dat het niet door kan, van wege de verdere ontwikkelingen. Nu moet U het maar raden! Men zal ons nie. vertellen, wat er aan de hand is.

De journalisten zullen wel hun best doen om de nodige redenen op te geven, daar kunt U zeker van zijn, ze vielen die mijnheer, die kwam vertel en, dat de reis niet door zou gaan, reeds ter dege lastig. Toen de man kwam vertellen, dat de reis niet door zou gaan van wege de verdere politieke ontwikkelingen waren de journalisten er natuurlijk als de kippen bij, om te vragen of de binnen andse politiek dan wel de buitenlandse politiek bedoeld was.

Het antwoord was weer gewoon „van wege de politieke ontwikkelingen". De man had zijn lesje goed van buiten geleerd en zorgde er wel voor zijn boekje niet te buiten te gaan. Het meest voor de hand liggend is wel, dat het is vanwege de Griekse quaestie. Marshall is vertrokken terwijl hij geen beslissing nam in de quaes ie of men en hoe men Griekenland zou helpen, (althans hij had niet publiek een beslissing) dat moest Truman zelf maar doen, vond hij Truman nu één dag thuis, zag zich voor deze beslissing geplaatst en durfde de consequenties niet aan, hij wil eerst praten met de leden van de congrespartijen, vandaar het uitstel.

Het zou ook kunnen zijn in verband met, een bij de Russen ingediende nota, waarin men de heren Russen zegt zich niet zo met Hongarije te bemoeien, het zou verder kunnen zijn in verband met de reacties van de Polen, die kwaad zijn, omdat Truman hun gezant zo maar de les gelezen heef, zeggend dat die verkiezingen daar van nul en gener waarde zijn geweest, daar men niet vrij was, en tenslotte kan het zijn, omdat morgen de conferentie van Moskou begint, en Truman aan de telefoon moet blijven.

Het worden dagen van geweldige be ekenis, dagen waarbij of de tegenstelling Oost en West scherper wordt, of waarbij men misschien komt tot een nieuwe politiek die voor Europa en geheel de wereld van geweldig belang kunnen zijn. Laat ons hopen en ook bidden.

De leden van de ontwapeningscommissie zijn benoemd, het is het zelfde groepje, dat verandert de zaak niet erg. Het gaat om de ideeën, en meer en meer blijkt uit de telegrammen van deze morgen dat men inziet dat Truman staat voor een geweldige beslissing inzake de tegenstelling Oost tegen West, hoe hartelijk ook Bevin de groeten ook overbracht op het station van Moskou.

In Nederland dooide het in he Zuiden nieuwe ellende, nu weer overstroming.

De Bildt meldt toch weer vorst. Arme mensen.

De staten kwamen weer bijeen, weinig nieuws.

Landbouw en Veeteelt op Curacao

In hun welvaartsplan hebben de heren Goudriaan en Dresden ook een hoofdstuk gewijd aan de landbouw en de veeteelt.

Wat de landbouw betreft zijn ze wel zeer somber. In verband met het arbeiders-vraagstuk en in verband met ons klimaat zijn de heren in dit hoofdstuk voorzover het de landbouw betreft wel somber en vinden, dat we het maar moeten houden bij aloë en divi divi. Dat is geen nieuw geluid dat is oud, dat was reeds het devies van Baron Raders.

Baron Raders wilde nog wel meer, doch het vond dat er niet genoeg ondernemingslust zat in de Curaçaose plantagehouders, wat veelal ook weggelopen ambtenaren waren, of militairen die met pensioen gingen.

Nu na honderd jaar is er nog niet meer uit de ros van Curaçao te halen, de moderne techniek heeft ons niet verder gebracht, biedt de moderne techniek heus geen nieuwe mogelijkheden? Het valt tegen zulk een somber geluid te moeten horen. Voor zover het de groenten betreft ziet men wel dat er tegenwoordig veel aftrek is bij de industrie-mensen. Men ziet hier een veelbelovend perspectief. Indien men hier nu eens de moderne industrie voor ging gebruiken dan zou dat veelbelovende perspectief nog ruimer worden.

Is er verder nog perspectief? Wel de heren willen dat meisjes op Saba bloemen gaan planten, en de heren op Sint Maarten die niet willen emigreren kunnen het nog altijd eens met de peper proberen.

De Bovenwinden kunnen ook veevoer verschaffen. De heren vinden dat weer meer varkens moeten houden. Men neemt wel aan dat de mensen niet vasthouden aan de verouderde methodes, doch men is ook hier van wege het klimaat voor wat de veeteelt betreft niet erg optimistisch. De resultaten van de bedrijfsboer van Santa Martha worden niet verder besproken, het Helfrichdorp trekt geen bezondere aandacht in hun besprekingen. Men weet dat er een jongeman studeert aan de Koloniale landbouw school te Deventer? Hun grondpolitiek om grond alléén in erfpacht te geven, staan wij heel voor, daar we graag de mensen volledig eigenaar zien. Als het kan, moeten we onze politiek er op instellen, om ons volk nu een werkelijk bezittende klasse te geven.

(Uit het Welvaartsplan)

1) Bij de keuze der landbouwproducten voor deze Gebiedsdelen, zal men zich niet te zeer moeten oriënteren op de geschiedenis, toen de lagere kosten van de slavenarbeid cultures mogelijk maakten, welke onder moderne omstandigheden geen reden van bestaan meer hebben. Men zal dus op grond van het arbeidsvraagstuk moeten streven naar voortbrenging van die producten, welke of wel intensievere en geschoolde arbeid vereisen, of die, waarbij een aanzienlijk gedeelte van de arbeid met machinale hulpmiddelen kan worden verricht.

Een tweede algemene overweging is ontleend aan het klimaat. Op deze eilanden kunnen zich perioden van langdurige droogte voordoen. Daarom dient men alle kostbare cultures, welke niet volstrekt immuun zijn voor langdurige droogte, te vermijden, aangezien zij een te groot risico van **kapitaalverlies met zich mede**brengen. Ook verdient het geen aanbeveling cultures ter hand te nemen van stapelartikelen met een wereldmarkt, waarin deze eilanden slechts een klein aandeel zouden kunnen hebben, zodat zij onderhevig zouden zijn aan al de wisselvalligheden der internationale prijsvorming.

Om deze redenen menen wij de zg. grote cultures, zoals bijvoorbeeld die van cocos, katoen, sisal en suiker op deze eilanden dringend te moeten ontraden en beperken wij ons voor wat de oude cultures betreft tot die van aloë en divi divi.

2) Aloë-cultuur.

Deze cultuur, welke meer dan een eeuw geleden op initiatief van den toenmaligen gezaghebber van Curaçao, Baron van Raders, op deze eilanden is ingevoerd, heeft naar onze mening een goede toekomst, omdat naar schatting de productie dezer eilanden de helft of meer uitmaakt van de gehele wereldproductie, terwijl de qualiteit van de aloë der Nederlandse Antillen beter wordt geacht dan die der andere productiegebieden. De maatregelen, genomen om de invoer van uitheemse aloë en de wederuitvoer onder de naam van Curaçaose aloë tegen te gaan, hebben onze volle instemming, alsmede de plannen, welke bestaan om te komen tot een zekere globale qualiteitscontrole van overheidswege op het inheemse product.

Eveneens verdient een nadere studie van de mogelijkheid om op Aruba en Bonaire te komen tot een zekere mate van centralisatie bij de indamping van de inheemse aloë-oogst naar onze mening ernstige aanbeveling. Moderniseren der indampinstallaties, zodat dit proces onder standaardcondities plaats vindt en het inkopen van het aloësap met verrekening van het vochtgehalte, enz. (te beoordelen door monsterneming) zal, naar onze mening, de positie van dit inheemse product ten goede komen. Indien het mogelijk is de daartoe nodige organisatie op cooperatieve grondslag in het leven te roepen, eventueel met medewerking van het gouvernement, dan biedt deze o.i. de beste kansen van slagen. Wij verwijzen overigens naar de dissertatie van G. L. Harders „Bijdrage tot de kennis van de Curaçaose aloë en van haar opsporing", blz. 35, 41 en naar het rapport van de gouvernements-aloëcommissie te Curaçao 1942-1943.

De bereiding van aloine uit het aloë-sap op deze eilanden menen wij te moeten ontraden, omdat deze bereiding een tamelijk samengestelde apparatuur eist, de aloëverbruikers meestal de hars als zodanig verwerken en de gehele toekomst nogal onzeker is. Verdere stappen in deze richting zijn o.i. niet aan te bevelen.

Wel vragen wij ons af, of het niet wenselijk is, door stelselmatige selectie van exemplaren voor nieuwe aanplant te streven naar **verhoging der aloë-opbrengst per hectare.**

3) Divi divi.

De toekomst der divi divi-cultuur zien wij minder gunstig in. Het uit de divi divi-peul bereide loci-extract ondervindt in de laatste twintig jaar ernstige concurrentie van andere looimiddelen, met name myrobalanen, en het ermede bereide leer donkert sterk na. In 1925 was het wereldverbruik 8000 ton op een totaal aan looistoffen van 200 keer zoveel. In 1937 gebruikten de Verenigde Staten 45 ton divi divi op een totaal van 135.000 ton. Geheel zonder kansen is de cultuur echter niet, door het gebrek aan zuurvormende looimaterialen. De prijs c.i.f. Rotterdam is op het ogenblik ƒ 27.50 per 100 kg, tegen ƒ 17.50 in 1927 bij ƒ 13.— in 1929. In verhouding tot de wereldproductie leverde dit gebiedsdeel slechts weinig en voor grotere productie moet dan ook wel afzet te vinden zijn, zolang de stof wordt gebruikt.

4) Groente.

Het kweken van groente en fijnere vruchten, zoals met name citrusproducten, mango, mispel, tomaten, enz., biedt op geïrrigeerde gronden naar onze mening, een veelbelovend perspectief. Deze cultuur beantwoordt ten volle aan de sub 1 genoemde overwegingen en heeft bovendien het voordeel, dat zij in de industriële bevolking dezer eilanden gerede afnemers vindt en de volksvoeding belangrijk kan verbeteren.

De beste kansen om deze cultuur tot ontwikkeling te brengen achten wij in middelgrote bedrijven van 1 — 3 hectaren, waarbij de bedrijfsleider door zijn persoonlijke aanwezigheid, deskundigheid en toewijding kan zorgdragen voor een goede gang van zaken.

De steun, welke het Gouvernement aan deze ontwikkeling kan verlenen, ligt in hoofdzaak in de in Hoofdstuk III behandelde maatregelen tot bescherming van de bodem en verbetering van de watervoorziening.

Dat het op deze wijze mogelijk moet zijn de tuinbouw op economisch verantwoorden grondslag te plaatsen, willen wij met een korte berekening illustreren.

Volgens onze informatie is voor de irrigatie van 1 ha. tuingrond een installatie van twee Noordamerikaanse windmolens voldoen-

de, welke een kapitaalsinvestering vraagt van rond 2400.— G. In Nederland bedroeg de pachtsom voor goede tuingrond voor de oorlog rond Ned. ƒ 200.— per ha., welk bedrag dus ruimschoots voldoende is voor de bestrijding van de besproeiingsinstallatie. Er blijft zelfs nog een zekere marge over voor de eigenlijke grondwaarde, maar het is duidelijk, dat het een zaak van algemeen belang is deze zo laag mogelijk te houden. (Ze sub. 12.

5) Bloemen en kruiden.

Zowel klimaat en bodemgesteldheid, als het overschot van vrouwelijke bevolking maken Saba biezonder geschikt voor het kweken van bloemen en geneeskrachtige kruiden. Het zal de toeristische bekoring van het eiland ten goede komen als Jardin Fleuri du Caribbéan, terwijl de in Hoofdstuk VI geschetste organisatie van het verkeer het mogelijk zal maken de producten snel af te voeren naar de verkoopsmarkt te Curaçao.

St. Maarten is vermoedelijk geschikt voor peper. Het feit, dat op de Bovenwinden reeds een landbouwkundige is gestationneerd, welke voor deze plannen voelt, maakt het ter hand nemen gemakkelijker, de sub 10 bedoelde landbouwkundige kan in deze mede stimulerend werken.

6) Gras- en hooibouw voor de veeteelt.

St. Eustatius en St. Maarten zijn bij uitstek geschikt voor ontwikkeling van dit bedrijf, mits de nodige mechanische hulpmiddelen voor het schoonmaken van de grond en het periodiek omploegen ter beschikking staan. Wij vernamen met genoegen, dat uitzending van tractor met bulldozer, enz. voor St. Eustatius in voorbereiding is en veroorloven ons in verband daarmede de opmerking, dat het wenselijk is tenminste één geoefend monteur voor reparatie en onderhoud mede te sturen, respectievelijk uit de eilandbewoners op te leiden en dezen te voorzien van de nodige reserve-onderdelen en een eenvoudige werkplaatsuitrusting.

Wij voegen hieraan de algemene opmerking toe, dat het gebruik van mechanische hulpmiddelen bij het heersende klimaat het extra voordeel heeft, dat bij een eventuele mislukking van de oogst vrijwel terstond een tweede aanplant mogelijk is.

7) Maïs als groenvoer voor de veeteelt.

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de plannen, welke bij het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij bestaan voor het nemen van proeven met de verbouw van maïs in het groot met toepassing van de meest moderne mechanische hulpmiddelen en opslag in een silo. Het lijkt ons niet onaannemelijk, dat deze proeven kunnen slagen; daarmede zou dan een belangrijke bijdrage zijn geleverd tot de oplossing van het veevoervraagstuk.

In dit verband willen wij mede de aandacht vestigen op de mogelijkheid om een klein gedeelte van het fosfaat, zoals het wordt gewonnen door de Mijnbouw Maatschappij Curaçao te Newport op het eiland te vermengen met het veevoeder; een belangrijk deel van dit product immers wordt in de importerende landen niet meer verwekt tot superfosfaat, maar rechtstreeks met het veevoeder gemengd.

8) Veeteelt.

Wanneer men de samenstelling van de veestapel dezer eilanden vergelijkt met die van andere Caraïbische gebieden, valt het op; dat de geiten zo sterk zijn vertegenwoordigd, terwijl met name varkens en koeien in veel mindere mate voorkomen.

Het invoeren van goed fokvee, hetwelk reeds geschiedt door het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij, verdient alle toejuiching. Daarnevens rijst de vraag, of invoering van een rundveestamboek, enz., de pogingen tot verbetering van de kwaliteit van de veestapel, niet aanzienlijk kan ondersteunen.

Het aanmoedigen van het houden van koeien en varkens door den kleinen man kan niet dringend genoeg worden aanbevolen.

Met name op St. Maarten en St. Eustatius kan, naar ons oordeel, de veeteelt tot veel grotere omvang worden gebracht in verband met het sub 6 genoemde. Het is dan evenwel noodzakelijk, dat er geregeld contact bestaat met de verkoopmarkt in Aruba en Curaçao — zie Hoofdstuk VI sub 3.

Bij voldoende omvang van dit bedrijf zal het teneinde gewichtsverlies van het slachtvee tijdens de overtocht te voorkomen, wenselijk zijn te St. Maarten een eenvoudig slachthuis onder zekere controle op te richten.

De vraag is bij ons opgekomen, of het ter ondersteuning van de veeteelt in haar verschillende schakeringen niet gewenst is, ook buiten het eiland Curaçao deskundigen op veterinair gebied te stationneren.

9) Pluimvee, enz.

Kippen: Dit bedrijf behoort o.i. een veel grotere omvang te verkrijgen dan tot dusverre. In de eerst plaats door ook deze fokkerij aan te moedigen bij den kleinen man.

Daarnevens achten wij de kippenfokkerij op grote schaal, zoals deze reeds bestaat op Aruba en in het eerste ontwikkelingsstadium verkeert op Bonaire, een zaak, die bij goede leiding met name ook op de Bovenwinden zeer goede kansen op welslagen bevat.

Bijen: De introductie van deze cultuur door het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij juichen wij ten zeerste toe. Ook voor deze cultuur achten wij op de Nederlandse Antillen zeer goede kansen aanwezig. Het product kan zowel worden gebruikt voor consumptie der inheemse bevolkng, als voor export.

10) Wij hebben met waardering kennis genomen van het vele werk, dat door het Departement van Watervoorziening, Landbouw, Veeteelt en Visserij is verricht.

Wij zouden het evenwel zeer toejuichen, indien deze Dienst werd uitgebreid met tenminste een academisch gevormd landbouwkundige, liefst met ervaring in de tropen. Slechts zo versterkt zal deze Dienst bijvoorbeeld het vele en moeilijke werk, verbonden aan het bestuderen der mogelijkheden voor de tuinbouw op de Benedenwindse Eilanden (in het biezonder op Bonaire) in een enigszins redelijk tempo kunnen verrichten en daarnaast leiding en voorlichting kunnen geven op het gebied van de veefokkerij, de pluimveeteelt, het geniengde kleinbedrijf, enz. Systematisch zoeken van bruikbare soorten en variëteiten in flora en fauna, proeven doen ter verbetering van rendement en van resistentie van gewassen en dieren, bestuderen van litteratuur, kennis nemen van de ontwikkeling in het Caraïbische gebied en elders, dat alles zijn werkzaamheden, waarvoor de bedoelde hulp onmisbaar is en die ongetwijfeld hun nut zullen afwerpen, zoals het wetenschappelijke speurwerk, dat op de gehele wereld doet. Slechts op dergelijke wijze kan men zich verantwoord achten in de overtuiging, dat men alles in het werk stelt om het grootste profijt te hebben van de bodem van deze gewesten. In Hoofdstuk V (Visserij) van dit rapport bepleiten wij de aanstelling van een hydrobioloog in tijdelijke dienst. Wij verwachten incidenteel veel nut van de tijdelijke medewerking van een dergelijk bioloog met de aanwezige krachten van de Dienst en met den bovenbedoelden landbouwkundige.

Een gespecialiseerde research voor één product, zoals bijvoorbeeld aanbevolen in het rapport der Aloë-commissie (blz. 12) achten wij daarentegen niet doelmatig. De daar bedoelde werkzaamheden kan, voor zover het research betreft, mede op te dragen aan den bovengenoemden landbouwkundige: de propaganda en uitvoering aan het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij.

11) Wij zijn van mening, dat de landbouwende bevolking dezer eilanden vatbaar is voor het verlaten van verouderde methoden en het volgen van geslaagde voorbeelden eener moderne en beter renderende werkwijze, mits de resultaten daarvan hun duidelijk worden gemaakt. Het is dan echter nodig als voorgangers op dit gebied mensen te kiezen, die, behalve de nodige energie, vakkennis en uithoudingsvermogen, de eigenschappen bezitten om het vertrouwen van de gevestigde bevolking te winnen. Het spreekt vanzelf, dat dergelijke mensen niet en masse kunnen worden gevonden en men zal dus bij de uitvoering van deze gedachte stap voor stap te werk moeten gaan.

12) Welke resultaten men met het bovenstaande ook moge bereiken, het is zeker, dat landbouw en veeteelt op deze wijze eilanden altijd in minder gunstige conditie zullen verkeren dan in gebieden met een gunstiger klimaat. Om deze redenen is het gewenst te voorkomen, dat de prijs van de grond wordt opgedreven. Wij bevelen daarom dringend aan, de tegenwoordige politiek, waarbij domeingronden practisch alleen in erfpacht worden uitgegeven, voor onbepaalde tijd te handhaven en het bezit aan domeingrond uit te breiden, telkens wanneer een gunstige gelegenheid zich daartoe voordoet.

Behalve voor landbouw en veeteelt is deze politiek ook voor het drukken van de prijs der bouwgronden ten zeerste gewenst.

WAAROM MARIA CHRISTINA?

„Wij hebben ons nieuwe dochtertje Maria Christina genoemd, alleen maar omdat wij de klank mooi vonden en de namen zinvol. Zij heeft geen enkele peet-oom of peet-tante en wij zullen haar, net zo goed als wij Beatrix met Trix aanspreken, Marijke noemen", aldus Prins Bernhard, na afloop van de plechtige geboorte-aangifte.

Bonaire.

REDE VAN DEN MINISTER-PRESIDENT DR. L. J. M. BEEL

„Symbool van Nederlands ongebroken levenswil en toenemende levenskracht".

Zoëven is uit het paleis Soestdijk de blijde tijding tot u gekomen, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana wederom het leven heeft geschonken aan een dochter.

Ongetwijfeld wordt deze tijding alom in het Koninkrijk met grote vreugde begroet. Eenzelfde vreugde, als heerste toen het eerste onzer Prinsesjes was geboren; eenzelfde vreugde als achter onze gesloten deuren en ramen ontbloeide, toen de bezetter ons ieder betoon van medeleven met ons Vorstenhuis verbood, doch toen desondanks de komst van de kleine Margriet van mond tot mond werd medegedeeld. Dezelfde vreugde heerst er, nu voor het eerst weer in het vaderland een prinselijk kind het levenslicht heeft aanschouwd.

Het oude Huis van Oranje, volledig vervlochten met onze historie en dierbaar aan ons hele volk, heeft een nieuw bewijs van zijn levenskracht gegeven, zich daarmede wederom tot symbool makend van het vaderland, dat immers in de grote strijd om de heropbouw van zijn geestelijke en materiële welvaart, iedere dag opnieuw bewijzen geeft van zijn ongebroken levenswil en toenemende levenskracht.

Alvorens uiting te geven aan de vreugde, die ons allen bezielt, moge ik mij, als uw tolk, wenden tot Haar, die ongetwijfeld de meest gelukkige is van ons allen: Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, aan wie thans voor de vierde maal de zegen van het moederschap ten deel valt. Tot Haar gaan onze eerste oprechte en hartelijke gelukwensen uit. Moge het kind, dat aan Hare hand het moeilijke levenspad opgaat, groot en sterk worden in dat geloof en in de deugden, die Zijzelf van Hare Koninklijke Moeder heeft verworven.

Ongetwijfeld gaan onze gedachten en onze gelukwensen op deze dag ook naar Haar, die in onze Grondwet gehuldigd als Stammoeder van allen, die na Haar de Nederlandse troon zullen beklimmen. Met rechtmatige fierheid zal Zij zien hoe het huis, dat Zij bouwde, steeds rechter komt te staan. Haar ontembare geestkracht en Haar edelmoedige offervaardigheid voor de zaak des Vaderlands, moge de vier Prinsesjes als een veheven voorbeeld geleiden op haar levensweg. Als een voorbeeld, dat zij allen nog lang mogen aanschouwen.

Een gelukwens moge ik ook richten tot Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard, die door Zijn aandeel in de strijd om de vrijheid, Zijn verbondenheid met ons volk bevestigde en deze thans opnieuw ziet versterkt. Niet minder delen in de gelukwensen onze drie Prinsesjes Beatrix, Irene en Margriet, voor wier ontvankelijk gemoed de komst van dit nieuwe zusje stellig een gebeurtenis van grote betekenis vormt en die als eersten der kinderen van Nederland ons jongste Prinsesje in Haar wieg met haar kinderlijke zorgen zullen omringen.

Tensotte richt ik mijn gelukwensen tot het gehele Nederlandse volk. Tot de grote zegeningen, die ons land in deze moeilijke tijd met zijn dreigende verwording ten deel zijn gevallen, behoort ongetwijfeld die van een krachtig gezinsleven in ons Vorstenhuis. De aard van ons volk brengt mede, dat het graag opziet naar een Prinselijk gezin; dat het medeleeft met al diens kleine en grote vreugden. Ons volk stelt zich dit gezin, waarvan het de groei en de dagelijkse beslommeringen zo gaarne volgt, waar en wanneer het daartoe maar gelegenheid krijgt, graag ten voorbeeld. Deze dag heeft het aanzien van en de liefde voor ons Prinselijk gezin opnieuw versterkt. Dit is een nieuwe hoogtedag van het gezin, van deze kleinste maar meest waardevolle kern der samenleving.

Iedere moeder van Nederland zal zich gesterkt gevoelen in de aanvaarding van haar zeer moeilijke taak, wanneer zij opziet naar de moeder onzer prinsesjes, die in haar edelmoedigheid nog in de laatste zware maanden alles deed om de zorgen van andere moeders op deze dag te verlichten en haar geluk te vermeerderen. Ons nieuwe Prinsesje groeie op als een voorbeeld voor ons volk, tot eer van Haar Huis en onder schutse van Hem. Die heel onze historie door der Oranje's schilt ende betrouwen was en Die dit moge blijven, wanneer onder Oranje Nederland met de overzeese gebieden in nieuwe vormen in vrede hecht verbonden zal zijn."

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde vader, neef en vriend

Johan Maduro Fenichana.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4 uur, vanuit het St. Elisabeth Gasthuis.

Julio P. de Lima
Jacobo Rhode
Arturo M. Maduro
Leonard Dam.

Statenvergadering

7 MAART.

De vergadering gesteld op 20 … nam om 20 uur en 20 minu… een aanvang. Aanwezig wa… de heren Desertine, voorzit… Plantz, ondervoorzitter; ne… Jonckheer, dokter en Maal en … z, Mr. Heniquez en Romer. Namens het Gouvernement … Drs. Van Boven achter de … tafel plaats genomen. Op … agenda stond ingekomen stuk… … was binnengekomen het … oek van de studiekring voor … urwetenschap in Suriname en … çao, … een brief van … Excellentie den Gouver… … dat verklarend dat de leden … het bestuur van den Pen… … fondsen zich bereid verkla… … de Staten inlichtingen te … rekken. … ok werden de Staten ver…

DESERTINE.

…nde index-cijfers enz., aan… …en.

De Raad van Politie van Aru… … ook van zich horen: Men … een brief aan de Staten … te vertellen, dat men een … am zond aan den Gouverneur, … eens verklarend met het … tel den heer A. D. Jonck… … te benoemen als voorzitter … de zg. commissie ad hoc … en sociale quaestie kwam naar … in de brief van de oppas… … van Rustoord, die nog … tij… zijn; ze wensen een op… … mede te maken tot ver… … van krankzinnigen, opdat … door andere krachten … moeten worden vervan… Men kreeg dispuut of dit … tot bestudering naar een … … drie commissies … gestuurd worden. Gomez … or de openbare behande… … deze zaak. Dit is inder… … aanleiding van een ver… van de vergadering van de … raad op Aruba, waarin ge… … wordt, dat de positie van … Gezaghebber een te afhan… … zou zijn. De heren hadden … eds een telegram naar de … gin gestuurd om Haar te … oeken de gezaghebber zelf … oemen en het niet meer over … en aan den Gouverneur. Een … die bij het decentralisatie… … erp behandeld dient te wor… … niet per telegram. … Nederland kreeg men een … over de toezegging van

beurzen, waarvoor men reeds een oproep in onze krant zag afgedrukt.

Tenslotte ging het nog over de kantoorgelegenheid van den griffier. Men kan de kantoorruimte niet afstaan, meent voorzitter Desertine.

De heer Desertine verklaart bij de eigenlijke aanvang van de vergadering blij weer temidden van de Statenleden aanwezig te zijn en verheugt zich over hun goede gezondheid, waarna hij het tweede punt aan de orde stelt, nl. algemene beraadslagingen over de huurcontractregeling, doch hij heeft geen succes, niemand neemt het woord.

Men kreeg nog al veel verwikkelingen, daar de numerotering in de war geraakte; men haalde Romeinse cijfers dooreen met de Arabische, zodat het publiek niet erg kon genieten van de voorstelling, daar de beraadslagingen niet goed waren te volgen.

(Ook was men teleurgesteld dat de voorzitter wel beloofde de in de commissies gemaakte eindverslagen zou voorlezen, doch dit gebeurde niet.)

Het ging bij de beraadslagingen over de norm, die men vastlegde voor gemeubileerde huizen. Men meent, dat men hier geen vaste norm voor kan vaststellen; men verzoekt de commissie deze zaak geval voor geval te bekijken.

Mr. Henriquez was actief in deze quaestie. Gomez wees er dat de voorzitter van de huurcommissie soms belanghebbende bleek. De Heer Van Boven vroeg clementie, daar het moeilijk is iemand te vinden die belangeloos is, hij meent dat ook eigenaars van huizen een bepaalde mentaliteit bezitten (gelach).

Het ontwerp werd aangenomen, nadat men de datum veranderde.

Bij de rondvraag vroeg niemand het woord, wel echter Dr. Maal. Hij vindt de op te richten rechtschool hier maar tweede rangs, terwijl hij daarbij de hatelijkheid debiteerde, dat men de zaak kan vergelijken met Europese en Surinaamse artsen van de geneeskundige school in Paramaribo; men kan de laatsten „slechter op de mensen loslaten". Maal zou het middelbaar onderwijs willen uitbreiden. Hij maakte aanmerkingen op het reizen der ambtenaren per vliegtuig; hij meent dat Curaçao bankroet zal gaan! Pijnlijk was zijn opmerking over de „Bloemfonteiners"; we hopen op een rechtzetting; het was niet fijn. De dokter was opgewonden.

Hij sprak nog van „kletsen" van de regering; niemand vond het nodig een opmerking te maken. Een gouvernementsambtenaar zou bij het bezoek aan het derde district de patia zo lekker hebben gevonden, dat hij mede aanwezig bij het bezoek van de Parlementaire Commissie, bleef zitten bij het Curaçao-lied. Ook dit werd zonder reactie aangehoord; alleen de tribune werd even onrustig. Niemand diende van repliek, niemand gaf uitleg, noch de voorzitter, noch iemand der leden, noch de vertegenwoordiger van het Gouvernement. Men ging rustig over tot de geheime vergadering.

LA NACION.

In de krant van Santo Domingo „La Nacion" wordt een verslag gevonden over de feestviering op Curaçao bij gelegenheid van de onafhankelijkheidsdag. Een foto op het kerkplein genomen toont ons de officiële autoriteiten staande voor het standbeeld van Mgr. Niewindt.

PERSBERICHT.

Woensdag, 5 Maart jl., zijn de Heren Dr. A. Plesman, Directeur-Generaal der N.V. Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, en G. Wagenaar, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, per K.L.M.-vliegtuig naar Nederland vertrokken.

Beiden werden op het vliegveld Hato namens Zijne Excellentie den Heer Gouverneur uitgeleide gedaan door den Heer Ir. J. F. Groote.

OCEAANVLIEGERS.

Men komt hier op Curaçao heel wat Lindbergs tegen, sommige praten over Prestwick, anderen hebben het weer over Cander. Namen die we vroeger niet hoorden. In onze tijd was het Barbados, Trinidad en La Guaira.

Hoe men echter moet vliegen, zullen velen van die Oceaanvliegers ook niet weten, ze kunnen het nalezen in de „Time" van deze week en ze zullen zien, dat de kortste verbinding tussen twee punten niet meer de rechte lijn is. …, … leest en begrijpt.

Mag het waar zijn, dat men denkt dat een rechte lijn de kortste verbinding is tussen twee punten, de kortste verbinding tussen twee punten is niet meer altijd de rechte lijn.

AANKOMST.

Heden wordt op Hato verwacht de provinciaal der Eerw. Frères van Aruba. Hartelijk welkom.

CURAÇAO KREEG BEZOEK.

Een vliegtuig van de York lijn kwam op Curaçao aan. Men onderhoudt ook een transoceaan lijn. Krijgen we nu nog meer kans om de Oceaan over te vliegen?

FONTEIN.

Gisteravond ontsprong er een fontein in de Eenhoornstraat. De buis van de waterleiding was gesprongen, met hulp van de L.W.V. in, om de zaak te herstellen.

LAKE SUCCESS.

Men zal Maandag weer eens vergaderen over de atomaire energie, en volgende week Woensdag gaat het weer over de eilanden in de Pacific, wie daar voor moet gaan zorgen, wat de Palestijnse quaestie betreft men meent, dat Engeland eerst wil zien, dat de vorm van de behandeling vaststaat, men zal geen tijd verliezen. (Lake Success, (AP) 8.3).

DE QUAESTIE ROND TRUMAN.

Truman staat nu volgens de A.P.-correspondent Alex Singleton voor de meest gewichtige beslissing sinds de oorlog nu het gaat of Amerika zich mengen in de interne politiek van Europa, hier in zake Griekenland, dit wordt vooral gewichtig nu Engeland het besluit nam, om niet meer zijn verplichtingen tot deze natie na te komen. Men vermoedt dat Truman toch aan het congres zal vragen om geld te voteren, hij zal met vijftien congresleden confereren, men begrijpt dat Trumans taak zeer

belangrijk is in verband met de conferentie van Moskou, daar zijn beslissingen juist komen op het moment dat, Marshall in conferentie is in Moskou. (Washington, (AP) 8.3).

ONTWAPENINGS-CONFERENTIE.

Gromyko werd benoemd tot lid van de ontwapeningscommissie mede leden zijn Austin voor Amerika, Ferdinand van Langenhoven voor België, Quoa Tai Chi voor China, Parodi voor Frankrijk, El Khouri voor Syrië, Aranha voor Brazilië, Cadogan voor Engeland, de andere leden zullen later bekend worden. (Lake Succes, (AP) 8.3).

BEVIN OP HET STATION.

Op het station van Moskou sprak Bevin even voor de microphoon, hij zei dat hij de groeten deed van het Engelse volk aan het Russische, we zullen trachten een vrede te maken, die elke aggressie uitsluit en die de wereld in vrede en veiligheid doet leven. (Moskou, (AP) 8.3).

LLOPIS' REPUBLIKEINSE REGERING EN ROME.

A.P.-telegrammen melden, dat Giral de katholiek José Maria Seuprum naar Rome zond voor een diplomatieke zending, en men weet nu te berichten, dat hij nu ook onder Llopis spoedig weer naar Rome zal vertrekken Llopis heeft zijn opdracht bevestigd en Semprun zal binnen enkele dagen weer naar Rome afreizen. (Parijs, (AP) 8.3).

K.S.C.

Voetbal — Hedenmiddag 4 uur — ohan Mourits tegen D.O.W.

Morgen 10 uur — D.D.S. — Stormvogels jr.

4 uur Ecuador — Neptunus (vriendschappelijk).

Zondag 16 Maart opening competitie 1947.

Korfbal. Morgen Schijndeldag op St. Rosa, korfbal tournooi dat voorafgegaan wordt door een defile van de aan dit tournooi deelnemende verenigingen.

Wandelen. Tweede Paasdag. Grote wandeltocht voor junioren en senioren.

C.V.B.

De Contact- & Propagandacommissie van de C.V.B. schrijft ons:

„Bizonderheden van de eerste competitie-wedstrijd van as. Zondag.

Opstelling van de elftallen:

Jong Holland.

Hato
Vos Joeri
(Patricio)
Eduarda Matrona De Lannoy
(Konopie)
Boye Martis G. Pardo
Hato Jansen (Romans)
O
Cofie Juliana Mathilda
Lopez Haseth (Chal)
Korps Nicia Henriquez
Vos Leito
Senior

Vitesse.

Wedstrijd wordt opgeluisterd door muziek van Scherpenheuvel. Toespraak door Mr. L. A. L. Weeber, voorzitter C.V.B.

Zowel Jong Holland als Vitesse komen op met hun nieuwe elftallen, waar opgenomen zijn negen spelers, die reeds in ons Nationale elftal hebben gespeeld.

Er heerst enorme belangstelling voor deze wedstrijd, daar beide elftallen sterk zijn en goed geoefend voor de competitie."

BIJNA BRAND.

Maandagavond roken voorbijgangers smeulende gummi ergens in de Passagrahan. Ze waarschuwden de leider der centrale, die in de buurt was. Deze stelde onmiddellijk een onderzoek in en kwam een ogenblik later met een schemerlamp met brandende kap naar buiten en doofde de vlammen in de zee. Deze keer behoefde de nieuwe brandweerauto dus nog geen dienst te doen. Gelukkig maar. Want hoewel op verschillende plaatsen brandputten geboord zijn en de brandspuit reeds een maand op Bonaire aanwezig is, beschikt men nog niet over geoefende vrijwillige brandweer.

FILM VAN BONAIRE.

Twee filmoperateurs hebben enige tafereeltjes over het leven in Bonaire vastgelegd op de film. Zo filmden ze het vertrek van de Evelyn met de overgebleven schutters; enige straten; de „supplador" bij Washikemba en de „simadan" in Rincon.

LICHT.

Het electrisch licht brandt nog steeds slechts van 6 tot 12 uur 's nachts. Krijgt Bonaire misschien 24 uur stroom, als een patiënt in het hospitaal sterft, omdat een spoedoperatie niet, of te laat kon plaats hebben wegens gebrek aan stroom? Moet Bonaire wachten tot het kalf verdronken is, vóór deze put gedempt wordt? Wie zou voor zulk een niet-denkbeeldig sterfgeval verantwoordelijk zijn?

TOERISTENVERKEER.

Kortelings geleden werd te Kralendijk, Bonaire, een vereniging opgericht, die zich ten doel stelt het toeristenverkeer te Bonaire te bevorderen en uit te breiden.

Voor belangstellenden zijn inlichtingen verkrijgbaar inzake logies, verblijf, trips enz., bij den secretaris.

Adres: Secretaris Vereniging Toeristenverkeer Bonaire. Kralendijk.

Eerste sociale week Santo Domingo

Officieel verslag

I. GESCHIEDENIS.

De eerste sociale week van de Caraibische zone, gehouden te Ciudad Trujillo, Dominicaanse Republiek, van de 3e tot de 9e Februari 1947, is een bijeenkomst van historische betekenis. Leidende figuren op het gebied van het Katholieke sociale denken en de Katholieke sociale actie uit de gehele Caraibische zone zijn samengekomen, om van gedachten te wisselen over de middelen, hoe men de volken rondom de Caraibische Zee kan helpen, om de zaligmakende leer van de wet Gods te kennen en te beleven als eigenaars, arbeiders of verbruikers.

Deze Eerste Sociale Week van de Caraibische Zone is een gevolg van twee voorafgegane soortgelijke interamerikaanse bijeenkomsten, waarvan de eerste gehouden werd te Washington in 1942, de tweede te Habana in Cuba, in Januari 1946.

De eerste werd bijeengeroepen door het Departement van sociale Actie van de „National Catholic Welfare Conference", de tweede door de Katholieke Actie van Cuba in samenwerking met voornoemd Departement van de N.C.W.C. In de laatste bijeenkomst, nl. die van Habana, werd besloten tot het houden van gewestelijke vergaderingen in geheel Amerika, en de Sociale Week, waarvan we hier de besluiten weergeven, is de eerste van deze gewestelijke bijeenkomsten.

II. INLEIDING.

Het is moeilijk voldoende nadruk te leggen op het belang van deze bijeenkomst. Geografisch is de Caraibische zone de schakel, die Noord- en Zuid Amerika verbindt. Historisch waren deze gebieden de eerste in de Nieuwe Wereld, die de Christelijke boodschap van een nieuwe hoop ontvingen, levensbeginsel en geestelijke ondergrond van de Westelijke beschaving, waarop wij zo trots zijn. Op sociaal en economisch gebied zijn juist zij het in het westelijk halfrond, die het meest geleden hebben van het verval van de geestelijke eenheid tussen de landen van de oude wereld.

De culturen, vertegenwoordigd in deze zone, nl. de Spaanse, de Engelse, de Franse en de Nederlandse, waren in het begin verenigd door dezelfde beginselen, steunende op een gemeenschappelijk geloof. Nu bestaat deze gemeenschappelijke band niet meer. Het humanisme, later het liberalisme en tenslotte een overdreven nationalisme, werden, om zo te zeggen, de nieuwe godsdienst van een groot deel der mensheid. En nu, in de twintigste eeuw, ontgoocheld door de ontdekking dat deze goden vals zijn, worden grote menigten van mannen en vrouwen meegesleept naar de aanbidding van een nieuwen god: het economisch materialisme.

Onze Caraibische streken zijn op een biezondere wijze het ongelukkig slachtoffer geworden van deze voortschrijdende degradatie van de menselijke persoonlijkheid. Het is nauwelijks meer dan honderd jaar geleden, dat in één van deze landen de lijfelijke slavernij werd afgeschaft. De landen, waar de politieke emancipatie werd bereikt, betalen nog de prijs der economische afhankelijkheid. Ofschoon geografisch elkaar nabij, zijn deze streken op sociaal, economisch en geestelijk gebied toch volkomen van elkander gescheiden. Niettemin zijn hun sociale, economische en geestelijke problemen in de grond dezelfde. En problemen, welke verschillende onderdelen van een gemeenschap mel elkaar gemeen hebben, worden het best opgelost door een gemeenschappelijke actie, welke in onze tijd niet zoveel moeilijkheid ondervindt vanwege de ontwikkeling van het luchtverkeer.

Hierin liggen de eigenlijke reden en de hoogste verwachtingen dezer Eerste Caraibische Sociale Week. De mens wil niet alleen leven. De mens beoogt ook een doel, waarvoor hij leeft. De valse profeten nodigen hem uit te leven voor zichzelf, voor de natie, voor het stoffelijk brood. Wij echter, verenigd door de gemeenschappelijke band van een gemeenschappelijk geloof en geïnspireerd door de leringen van onze Moeder de Heilige Kerk, als gedelegeerde vertegenwoordigend de verschillende republieken, koloniën, provincies en afhankelijke gebieden in de Caraibische zone, doen een beroep op de bewoners dezer zone en op de gehele wereld om opnieuw de grondbeginselen te aanvaarden volgens welke alleen de goederen dezer wereld den mens kunnen brengen tot het dienen en beminnen van zijn Schepper.

In onze beraadslagingen gedurende deze Week bevestigen wij opnieuw de volgende beginselen, wat betreft het onderwerp van onze studie.

Onze houtaanvoer uit Suriname

Ondanks vele moeilijkheden hoopgevend.

Sinds enige maanden heeft het Surinaamse hout algemeen zijn intrede gedaan in de Nederlandse meubelfabrieken en houtverwerkende industrieën. Kan men een kijkje nemen in een fabriek, waar bv. triplex gemaakt wordt, tien tegen één, dat men tussen de dikke boomstammen, die op de grote schilmachines worden gepeld, zoals men een rol linoleum zou afrollen, het possentrie en vooral het baboen uit ons Nederlands overzees gebiedsdeel aantreft naast enige Afrikaanse en inheemse houtsoorten, aldus Ir. E. A. Plate van de Afdeling Transport en Energie van het Ministerie van Economische Zaken.

Ook andere houtsoorten hebben haar weg gevonden en hardhout, als krappa, locus, bruinhout, bolletrie, kopie, wana, wordt gebruikt voor de vervaardiging van meubelen en parketvloeren. Hier te lande is men gedeeltelijk in het experimenteerstadium en slechts de practijk zal beslissen, welke houtsoorten blijvend haar plaats zullen vinden.

Het hout uit Suriname, en dan meer speciaal soorten als groenhout, basra locus, mora, zijn van belang voor onze waterstaat. Voor het herstel van de vele door de Duitsers zwaar beschadigde kademuren in Rotterdam, sluizen in Zeeland en dergelijke projecten, heeft men lange palen nodig, die de aanval van de gevreesde paalworm kunnen weerstaan en hiervoor is het Westindische hardhout zeer geschikt.

Het Surinaamse schilhout heeft echter ook enige nadelen ten opzichte van het Afrikaanse okuméhout, dat voor de oorlog in ons land algemeen voor triplex werd verwerkt.

Het baboen bv. groeit in stammen van 35 — 65 cm doorsnede, terwijl okumé binnen komt in stammen tot 2 meter. Het gevolg is, dat het percentage van het hout, dat verloren gaat met de zg. restrol, d.w.z. de kern van de stam, die niet meer kan worden geschild, bij baboen belangrijk groter is dan bij okumé.

Possentrie, dat in Suriname in gesloten bossen voorkomt en niet slechts met verspreide bomen, zoals de andere soorten, en dus gemakkelijk kan worden gekapt, levert weliswaar dikkere stammen, doch geeft bij de bewerking weer andere moeilijkheden.

Hoe krijgen wij het hier?

Maar veel groter bezwaar is gelegen bij het moeilijke transport van het door Suriname geëxporteerde hout naar Nederland.

Toen in Maart 1946 Nederlandse importeurs enige partijen hout in Suriname hadden aangekocht, meende men aanvankelijk, dat het vervoer gerust aan de K.N.S.M., de rederij, die in Suriname zoveel bekendheid had, kon worden overgelaten. Nadat er echter steeds meer hout werd aangekocht, kwam men tot de overtuiging dat de Nederlandse Regering niet verder afzijdig mocht blijven. Men zag nl., dat de aflevering, die zowel voor Suriname als voor Nederland van zoveel belang beloofde te worden, in gevaar kwam. De K.N.S.M. die voor de oorlog een viertal schepen voor de vaart op Suriname bezat, had hiervan slechts twee behouden, die bovendien niet volledig ter beschikking stonden. Het was duidelijk, dat, indien de hoeveelheid hout, die kon worden vervoerd, de Nederlandse Regering verdere schepen voor dit transport moest vrijmaken.

Hier stuitte men op grote moeilijkheden. De diepgang van de Surinaamse rivieren legt aanzienlijke beperking op bij de keuze van de schepen, die wij voor het houttransport zouden willen gebruiken.

In verband hiermede kunnen slechts vrachtboten van middelbare capaciteit, tot ongeveer 4.000 ton, op deze route worden gebruikt en juist van dit type heeft de Nederlandse koopvaardijvloot tijdens de oorlog grote verliezen geleden, die tot dusverre niet konden worden aanvuld.

Van nieuwbouw kon nog geen sprake zijn door de overbelasting van de werven en de hoge kostprijs. De Amerikanen bouwden weliswaar gedurende de laatste jaren van de oorlog grote aantallen schepen, waarvan wij enige konden overnemen doch dit betreft uitsluitend vrachtschepen van een groter type, die we in Suriname niet kunnen gebruiken.

En om de moeilijkheden nog groter te maken: juist de kleine schepen hebben wij tegelijkertijd broodnodig voor andere aanvoeren, bv. hout en kolen uit de Oostzee, pyriet en ijzererts uit de Middellandse Zee.

Er zijn pogingen gedaan om buitenlandse schepen te huren en hierin is men ook wel gedeeltelijk geslaagd. Maar terwijl onze eigen koopvaardijvloot verliezen leed, hebben andere het ook te kwaad gehad, met het gevolg, dat het ype dat wij zoeken, op de gehele wereld schaars is geworden. Wij kunnen slechts charteren tegen zeer hoge prijzen, die wij in dollars en pondensterling moeten betalen en terwijl Nederland dergelijke deviezen niet al te veel heeft.

Ondanks deze moeilijkheden is er reden tot tevredenheid.

Wij zijn tenslotte geslaagd bij het doorbreken van de vicieuze cirkel, waarin wij waren geraakt. De houtkapondernemingen hadden uiteraard weinig lust grote hoeveelheden hout te kappen, indien zij geen garantie hadden, dat dit hout spoedig zou worden weggehaald. Het hout is nl. aan bederf onderhevig. Aan de andere zijde wensen de scheepvaartmaatschappijen, die haar materieel best op andere routes konden gebruiken, geen schepen te zenden zonder een redelijke garantie, dat de lading aanwezig was.

Acht duizend ton per maand?

Nadat met het s.s. „Stuyvesant" 4 Februari 1946 de eerste kleine partij van 100 ton is verscheept zijn de vervoerde hoeveelheden gestadig omhoog gegaan, ondanks bv. de stakingen in onze havens, waardoor de schepen ook lange tijd werden vastgehouden.

Ook is het voorgekomen, dat geen bunkerkolen beschikbaar waren, omdat in de Amerikaanse mijnen het werk stil lag.

Gedurende het jaar 1946 zijn nu totaal 34.000 ton hout voor Nederlandse rekening uit Suriname weggehaald, waarbij nog 3.000 ton uit Demerara moet worden gerekend. Wij hopen voor 1947 tot een maandelijks quantum van 8.000 ton te komen. Dit is niet gering, wanneer men bedenkt, dat vóór de oorlog misschien een 8.000 ton okumé uit Afrika werd ingevoerd.

Wij bereiken dit doel alleen, indien Suriname en Nederland beide hun aandeel bijdragen tot het oplossen van de moeilijkheden. Nederland kan hierbij helpen door het ter beschikking stellen van geschikte schepen of het uitgeven van deviezen voor het charteren van vreemde tonnage. In Suriname kan meer worden gedaan. In de eerste plaats zou het van zeer groot belang zijn, indien het mogelijk ware de toegangen uit zee naar de laadplaatsen zover uit te baggeren, dat grotere schepen gemakkelijk binnen konden komen. Zou dit gelukken, dan was de keuze van tonnage dadelijk veel groter en zouden wij slagen tegen belangrijk lagere vrachten te charteren en hiermede vreemde deviezen te sparen. Voor een regelmatige verscheping heeft het ook zijn nut, indien het aantal laadplaatsen werd uitgebreid, zodat de vrachtschepen gemakkelijker hun lading kunnen innemen. De K.N.S.M. maakt thans gebruik van vier laadplaatsen, nl. te Paramaribo, Beekhuizen, Rac-à-rac en te Sommelsdijk.

Eén grote wens rest nog. Op het ogenblik zijn wij nl. gedwongen het hout voor het merendeel te verschepen in de vorm van ronde boomstammen en de verdere bewerking hier te lande te doen plaats hebben. Het spreekt vanzelf, dat deze ronde stukken onze schepen zeer onvoordelig vullen en dat er deze wijze voor een betrekkelijk klein gewicht een grote ruimte nodig is. Bij de bewerking hier te lande gaat dan nog veel hout verloren, dat dus eigenlijk zonder enig nut tegen hoge vracht werd vervoerd. Ook is het hout meestentijds nog nat en ook voor dit extra gewicht moeten wij vracht betalen.

Zou het mogelijk zijn het drogen, zagen, schaven, schillen en lijmen, kortom de verwerking tot een bruikbaar product, in Suriname te doen geschieden, dan zou de prijs van het hout in Nederland belangrijk lager worden en de concurrentiemogelijkheden toenemen.

C.

Om goede priesters

Vandaag is het Priester-Zaterdag. Iedere Zaterdag, volgend op de Eerste Vrijdag der maand, is een Priesterdag. Dat betekent, dat op die dag in het biezonder ons gebed wordt gevraagd om vele, goede en heilige priester.

Het is in dit leven van het grootste belang op alle terreinen uitstekende leiders te bezitten, voormannen, die door woord en voorbeeld de juiste lijn aangeven. Van hoeveel te meer belang zal dit dan zijn, waar het zuiver geestelijke aan de orde is.

Wat een goede geestelijke leiding betekent voor een volk behoeft nauwelijks gezegd te worden. De bezettingstijd heeft dit duidelijk aangetoond. Hoe was anders een zo gesloten en massaal katholiek verzet mogelijk geweest als ons land te zien heeft gegeven?

Dit mag hier nog wel eens uitdrukkelijk gezegd worden. Wanneer de communisten hoog opgeven van hun verzetswerk — waarvoor we, voor zover het werkelijk verricht is, respect hebben, al hebben wij ... enkel opzicht voor de Russisch-geïnspireerde motieven — en we daarnaast zien, dat zij het verzet onzer geestelijken, met den Kardinaal aan het hoofd, maar liefst doodzwijgen, dan is het onze plicht te wijzen op het allerprincipieelste verzet onzer priesters. Hoevelen van hen zijn er niet gefusileerd, hoevelen in de concentratiekampen gemarteld; hoe talrijk was hun aantal niet in het gijzelaarskamp en hoevelen van hun leefden niet als onderduikers.

Wij katholieken mogen trots zijn op de houding van onze geestelijkheid in de bezettingstijd. Zij hebben daarmede tevens weer eens — te over, zouden wij willen zeggen — bewezen, dat goed katholiek zijn, inhoudt goed vaderlander zijn.

Een volk zonder of met te weinig goede priesters, wordt een ontkerstend volk, dat zich hoe langer hoe verder verwijdert van zijn godsdienst en zijn God.

Frankrijk is voor ons in dit opzicht een waarschuwend voorbeeld.

Wij moeten God bidden, dat het met ons volk, met ons katholieke Zuiden vooral, nooit zover kome. Maar meer dan dat is nodig. Want wij zijn gelukkig een groeiend volk, dat daardoor een steeds toenemende behoefte aan priesters gevoelt.

De parochies worden groter, hun taal neemt gestadig toe en de zielzorg breidt zich voortdurend uit en vraagt aanhoudend meer energie van onze geestelijken.

Daarenboven wordt er in de moderne tijd ook op sociaal en intellectueel terrein veel meer dan ooit van de priesters gevraagd. Het is niet voldoende wanneer zij alleen maar de, overigens onmisbare, deugd van heiligheid bezitten. Zij behoren ook deskundigen te zijn, waar het de sociale problemen betreft, want het communisme zal geen geld en moeite sparen om door valse voorspiegelingen op dit gebied het volk achter zich te krijgen.

Daarom hebben de priesters ons gebed nodig om hen te steunen bij hun moeilijke taak.

Bidden wij derhalve op de speciale Priester-Zaterdagen vurig en veel om nieuwe roepingen, om vele goede priesters, die uitmunten door heiligheid en wetenschap, die de parel zijn aan de kroon van onze Kerk, die onvermoeid arbeiden aan het eeuwige en tijdelijke heil der hun toevertrouwde gelovigen, die als uitmuntende leiders te midden van het volk staan, als een werkelijke „alter Christus", een andere Christus, die zich de broeders gevoelen van rijken en armen en zich in alle kringen even goed en natuurlijk thuis gevoelen.

Mogen wij op deze eerste Priester-Zaterdag van het nieuwe jaar het voornemen maken om alle volgende Priester-Zaterdagen onze priesters speciaal in ons gebed te gedenken.

(Huisgezin)